

Lokala partier i maktposition
En fallstudie om två svenska kommuner

Författare: Olof Zillén & Markus Weberg

Abstract

Local parties are a powerful political factor in many Swedish municipalities but haven't gained as much attention as new parties on the national level. In this essay we try to create an understanding of why inhabitants of these municipalities give electoral support to these local parties. Rather than focusing on new political cleavages or institutional changes, the theory by Lawson & Merkl we are using, tries to locate the success of new political parties in the mistakes and failed linkage of the established parties.

The theory has mostly been applied on parties on a national level but we believe it may be able to explain success of local parties. Our results from our case study on two local parties in two Swedish municipalities indicate that it may explain support for local parties in two extremely different municipalities but that it needs to be tested with different methods (some kind of interview design) to be completely sure.

Keywords: local parties, local politics, organizational theory, Perstorps Framtid, Knivsta.nu

Innehållsförteckning

1. Vad undersöks? s. 4-5
 - 1.1 Problem s.4
 - 1.2 Syfte s.4
 - 1.3 Avgränsning s.4-5
2. Teori och analysmodell s. 5-6
3. Metod och empiri s. 6-10
4. Resultat s. 10-17
 - 4.1 Bakgrundsinformation om fallen s. 10-12
 - 4.1.1 Perstorp (Perstorps framtid) s. 10-11
 - 4.1.2 Knivsta (Knivsta.nu) s. 11-12
 - 4.2 Handlingsprogram s. 12-15
 - 4.2.1 Handlingsprogram: Perstorps framtid s.12-14
 - 4.2.2 Valbroschyr: Knivsta.nu s. 14-15
 - 4.3 Pressrapportering s. 15-16
 - 4.3.1 Om Perstorp s. 15
 - 4.3.2 Om Knivsta s. 15-16
 - 4.4 Kommundata s. 16
5. Diskussion s. 17-19
 - 5.1 Vidare studier s.19
6. Appendix s. 19-20
 - 6.1 Tabell med blandad data, har använts som underlag för val av fall s.20
7. Referenser s. 20-24

1. Vad undersöks?

1.1 Problem

En förändring som skett i svensk kommunalpolitik under de senaste årtiondena är att lokala partier har fått representation i fler kommuner och en stadig procentandel av de totala antalet röster i kommunalvalen (Se ”Table 1” Wörlund 2008, s.197 & Sveriges kommuner och landsting, 2011, s. 16). Wörlund definierar begreppet lokalt parti som partier vilka ”is limited insofar as its candidates only run for election in a limited political/administrative region, such as a municipality or a county council” (2008, s.196), men som i övrigt har samma sorts mål som andra partier (dvs. office-, vote- och policy seeking, 2008, s. 196).

Då vi enbart studerar lokala partier i Sverige väljer vi att hålla oss till en kommunal nivå, eftersom det är där fenomenet lokala partier är som mest framträdande.

Vi har valt att studera vad det är för faktorer som spelar roll för att ett lokalt/kommunalt parti ska få en stor representation i kommunfullmäktige. Vi har valt att studera fall där det kommunala partiet har en stor andel av rösterna, och därför har en betydligt större potential att påverka hur den kommunala politiken utformas än vad ett mindre kommunalt parti med en betydligt mindre andel av rösterna har.

I och med att vi undersöker fenomenet utifrån en speciell infallsvinkel (Lawson och Merkl's perspektiv) utformas frågeställningen efter perspektivet.

1.2 Syfte

Trots att lokala partier får en betydande procentandel av rösterna i de svenska kommunalvalen så har de hamnat lite i skuggan av de nationella partierna när det gäller vetenskapliga studier. Wörlund konstaterar att ”local parties have failed to attract much attention from scholars researching political parties” (2008, s.196). Denna brist på uppmärksamhet tror Wörlund till viss del kan bero på att dessa lokala partier ofta är aktiva under en kort tidsperiod och att många av dessa partier är väldigt nya (2008, s.196). Av de 32 lokala partier som fick över 10% i det senaste valet (Sveriges kommuner och landsting, 2011, s.16-17) har bara hälften haft representation mer än en tidigare mandatperiod (16st) och tio av dessa partier är helt nya i kommunfullmäktige (dvs. ~31%)

Eftersom området inte är särskilt utforskat samtidigt som lokala partier faktiskt kan betraktas som politiska maktfaktorer i Sverige så finner vi det intressant att försöka pröva teorier om partiframväxt på lokala partier för att försöka få klarhet i varför de ges väljarstöd på bekostnad av lokalsektioner av de stora etablerade svenska partierna. Med vår fallstudie hoppas vi få lite klarhet i vilka omständigheter som gör det möjligt för lokala partier att få betydande representation.

Därför anser vi att en rimlig frågeställning är följande:

I vilken mån kan framgångarna hos lokala partier förklaras av att de etablerade partierna i kommunerna har misslyckats med att fungera som en länk mellan väljare och lokalpolitikens output?

1.3 Avgränsning

Vi har valt att helt inrikta oss på en kommunal nivå. Då detta projekt sträcker sig över ett begränsat tidsförlopp finner vi det inte rimligt att genomföra egna intervjuer eller egna undersökningar under den givna tid vi har till detta projekt. Vi kommer därför att använda oss av en fallstudiemetod där två fall som lämpar sig för vår infallsvinkel kommer att väljas.

Två fall ger oss möjligheten att tillämpa en most different-metod, något vi finner lämpligt för en undersökning av denna storlek. Vi kommer till stor del tillämpa en textanalys för att förklara hur de olika partierna har valt/väljer att profilera sig i respektive kommun. Vi kommer att använda oss av texter som samtliga kommunala partier har valt att publicera, d.v.s handlingsprogram eller motsvarande texter som beskriver hur den kommunala politiken planeras genomföras. Det är rimligt att studera de partier som har en mer inflytelserik roll i den kommunala politiken, därför är det inte rimligt att studera de partier som saknar ett mandat i kommunen.

Om vår undersökning skulle resultera i att vår teori inte är relevant för att beskriva hur de olika fenomenen har uppstått i de utvalda fallen finner vi det rimligt att en annan teori provas i framtida studier. Det vi finner rimligt för att få en rättvisare bild av hur förhållandena ser och har sett ut i kommunen är att genomföra en större undersökning som riktar in sig på samtalsintervjuer (Essaiasson, m.fl., 2012. 251-277). En annan metod som är mer inriktad gör det möjligt att använda sig av frågor som är mer ordinalskaliga, en metod vi finner bättre för denna undersökning (Se Metod och Empiri).

Denna undersökning kommer dock att vara avgränsad till material i andre- och tredjehand. Därför avgränsar vi oss till att enbart analysera text och data i undersökningen. Vi kommer enbart använda oss av olika indikatorer som vi kommer att formulera själva, då denna undersökning använder sig av en teori som är oprövad tidigare (Se Metod och Empiri).

2.0 Teori och Analysmodell

Erlingsson ställer upp tre existerande förklaringar till varför nya partier bildas. Det första är ett institutionellt perspektiv som försöker förklara varför så få/ så många nya partier växer fram genom att främst utgå från valsystemet (Erlingsson 2005, s.53). Det exempel Erlingsson ger på välkända teorier inom detta perspektiv är Duvergers lag (Erlingsson 2005, s.53).

Att det finns ett samband mellan valsystemet i svenska kommuner och lokala partiers representation i kommunfullmäktige är ganska tydligt (Erlingsson nämner de stora kommuner vi fått genom kommunsammanslagningarna som en direkt förutsättning se. 2005, s.24) . Men i och med att valsystemet inte skiljer sig från kommun till kommun samtidigt som procentandelen röstande på lokala partier spänner sig mellan nästan 35% och 0% (Val.se, 1) förmår teorin nog inte ge tillräckligt starka förklaringar om röstande på lokala partier i svenska kommuner.

Det andra perspektivet som Erlingsson ställer upp är den strukturella perspektivet. Detta perspektiv utgår från att partier uppstår på grund av att väljares värderingar och samhällets politiska skiljelinjer förändras över tid. För att citera Erlingsson uppstår enligt perspektivet alltså ”Nya partier [...] som en konsekvens av att nya frågor blir allt viktigare” (Erlingsson 2005, s.57).

Vi betraktar detta perspektiv som mer troligt än det institutionella perspektivet i och med att det faktiskt förmår förklara variationer mellan kommuner i och med att de signifikanta politiska skiljelinjerna kan variera kraftigt. Tidigare forskning om kommunala partier i Sverige (Wörlund 2008, s.202 & Erlingsson 2005, s.72) har dock lyckats hitta några tydliga samband när det gäller socio-strukturella fenomen som återkommer i kommuner med starka lokala partier.

Den teori vi finner intressant att applicera på denna fallstudie är Erlingssons tredje perspektiv vilket är det organisationsteoretiska perspektiv som presenteras av Lawson och Merkl i boken ”When Parties Fail”. Teorin behandlar hur mindre partier lyckas ta sig in i parlament på olika nivåer, inte begränsat till specifikt partier på en lokal nivå (Lawson m.fl. 1988) . Trots detta finner vi denna teori högst relevant och användbar för att applicera på vår fallstudie av två lokala partier på en kommunal nivå, eftersom partierna som beskrivs i boken vid den tidpunkten kunde klassificeras som missnöjespartier.

Den organisationsteoretiska teorin utgår från att de tidigare etablerade partierna har misslyckats på ett eller annat sätt i sin politik. Detta specificeras som ett misslyckande som både kan innebära att de etablerade partierna har misslyckats med de reformer som har genomförts, likväl som att etablerade partier faktiskt har misslyckats att lägga fram reformer som ligger i väljarnas intresse. Sammanfattningsvis har länken mellan väljarna och politikern misslyckats. Vår infallsvinkel kommer därför utgå ifrån att ett misslyckande har inträffat, snarare än att det uppstår ett nytt behov eller intresse i kommunen.

Teorin argumenterar för att detta politiska scenario är en förutsättning för att partier som tidigare stått utanför de etablerade partiernas spelrum kan etablera sig som alternativ. Detta kommer enligt Lawson och Merkl innebära att väljarna som är missnöjda med den politiken som råder kommer söka sig till nya partier som driver en politik som motsätter sig de etablerade partiernas politik. De nya lokala partierna är troliga att annektera en eller flera politikområden, för att sedan ge de en annan angreppsvinkel och därmed bedriva ny politik som kan tänkas tilltala väljarna.

Vår analysmodell kommer därför att analysera det politiska läget utifrån både statistik, eget partimaterial, insändare av politiker i de utvalda kommunerna, samt analys av tidningsmaterial från de lokala tidningarna. Detta för att skapa en bild av hur det politiska läget i de utvalda kommunerna såg ut vid valet 2010. Detta kommer sen möjliggöra för oss att analysera hur de utvalda partierna lyckades etablera sig i respektive kommuns kommunfullmäktige.

3.0 Metod och Empiri

Vi tycker att en fallstudiemetod lämpar sig för den infallsvinkel och de teorier som vi har valt att använda oss av. För att välja de mest lämpliga fallen att studera har vi formulerat ett visst antal variabler som vi har använt oss av för att undersöka de kommuner med ett gemensamt utfall (lokalt parti med stor representation) men med mest avvikande förutsättningar i inom ramen för detta gemensamma utfall. Förutsatt att det perspektiv vi valt skulle förmå att på egen hand förklara stödet för de lokala partier vi studerar så skulle vi ju se liknande mekanismer i två väldigt olika kommuner.

Stor representation har vi här definierat som <15% av rösterna i kommunalvalet 2010. Denna operationalisering av ett oprecist begrepp till något väldigt konkret lider naturligtvis av en rad problem. Detta då det är ett väldigt godtyckligt tillvägagångssätt (hade lika gärna kunnat vara 13%,

10% eller 8%). Andelen 15% gav oss ett antal fall som var rimligt att överväga under den givna tiden för att genomföra en fallstudie med most different-metoden. Most different- metoden finner vi intressant för att undersöka hur olika förutsättningar kan ge likartade resultat. Då båda partier har lyckats med att vinna mer än de 15% som ligger inom ramen för undersökningen finner vi det intressant att studera skillnaderna för att försöka förklara de olika förutsättningar som kan råda för att följande utfall råder.

Men hade vi enbart utgått från fall där denna typ av partier innehar ordförandeposten i kommunfullmäktige så hade vi enbart fått några stycken exempel att välja fall bland och hade vi valt fall bland kommuner med minst en representant i kommunfullmäktige hade vi valt bland hundratals kommuner. Det finns även problem med att inte studera resultatet för flera val i rad, men vi ser inte röstande som något fullständigt slumpmässigt och vi menar att en så pass stor procentandel stöd för ett kommunalt missnöjesparti ändå är betydande i sig och värt att studera.

Anledningen till att vi har valt de fall som skiljer sig är att det är mest intressant att studera två fall där det finns stora lokala partier istället för ett fall med samma utfall. De fall vi har valt är Knivsta och Perstorp. Knivsta utmärker sig genom att kommunen till skillnad från andra kommuner i vår tabell har relativt välutbildad befolkning, låg medelålder, hög medianinkomst, högt valdeltagande och låg arbetslöshet. Även om kommunen inte utmärker sig genom storlek så ingår kommunen i Sveriges största storstadsregion.

Perstorp valde vi då det är en av kommunerna med störst lokalt parti och då kommunen ändå utmärkte sig när det gäller låg medelinkomst, hög arbetslöshet, litet antal röstberättigade och lågt valdeltagande samt är en landsortskommun med betydligt lägre utbildningsgrad (se appendix 6.1). Det fanns även andra hänsyn vi tog här då vi först studerade ett par kommuner med liknande förutsättningar men där material var svårt att tillgå. Vi valde tidigare fallet Åselepartiet, men detta parti var en koalition av de tidigare högerpartierna i kommunen. Dessa kandiderade nu som en samlad allians under ett parti. Detta gjorde att partiet inte kunde anses vara ett parti som föll inom ramen för studien, eftersom partiet är en union av vad som kallas alliansen.

I och med att vi inte hittat tidigare studier med lämpliga indikatorer för det vi vill undersöka försöker vi utveckla vårt eget system för att se om teorin svarar mot frågeställningen.

▲ Hur partiet profilerar sig själv

Då vi inte utan vidare kan anta att medborgare röstar på partiet utefter hur partiet profilerar sig i intervjuer/handlingsprogram/annat skriftligt material från partiet eller att väljare värderar alla frågor partiet uttalar sig i lika¹ så kan vi inte enbart studera hur partiet själv väljer att profilera sig.

Det är dock ändå en väldigt viktig indikator. Om ett parti snarare väljer att tala om att ”de håller sina löften”, har en politik som liknar andra etablerade partier i kommunen till stor del, snarare talar om att få existerande kommunala institutioner att sköta sig än talar om nya reformer och samtidigt ligger extremt nära etablerade partier i sakfrågor, är det ändå något som tyder på att de snarare kanaliserar missnöje än nya idéströmningar/intressen.

¹ Trots att ett parti har ett brett handlingsprogram kan det ju få större delen av sitt stöd på grund av att de är ensamma av en viss åsikt i en viss fråga.

Att utläsa detta görs bäst genom textanalytiska metoder i och med att det handlar om att tolka skriftligt material. Då mängden text inte är enorm, men fortfarande av signifikant storlek, finner vi det lämpligast att använda en kvalitativ textanalys. Vi kommer inte att fokusera på specifika detaljer i texten som analysenheter, utan textens budskap i allmänhet. Vi kommer att undersöka vad textens faktiska budskap är, inte studera specifikt innehåll (Bergström & Boréus, 48-60). Det intressanta är på vilka premisser som slutsatserna gjorda i texten är. (Essaiasson, m.fl., 2012. 210-226)

Vi kommer att både systematisera och kritiskt granska materialet. Systematiseringen kommer att bestå av ett antal olika delmoment. Det första är att först och främst förklara tankestrukturen kort, d.v.s. det viktiga här kommer då att innebära ett tydliggörande av hur processen vid partiets profilskapande har sett/ser ut. Det andra kommer att vara ett tydlig strukturering och framförande av de viktigaste argumenten som framförs i texterna, kärnan i innehållet. Slutledningsvis kommer vi att med analysen bakom oss försöka klassificera innehållet för att testa det mot teorin. (Essaiasson, m.fl., 2012. 210)

När det kommer till den kritiska granskningen av texterna kommer vi även där genomföra analysen i ett antal olika delmoment. Det första vi kommer att göra är en idékritisk analys. Här kommer vi att avgöra huruvida texten kan anses rationell, om det är rimliga antaganden utifrån den givna informationen som ges av författarna. Därefter kommer vi att genomföra en ideologisk studie av texten. Hur ser den rådande situationen ut i kommunen och hur speglas den i problemen som beskrivs. Vi kommer även att genomföra en kortare analys av vanligt förekommande ord och dess betydelse för texten, men denna finner vi inte lika relevant som de andra punkterna, det vi kommer att fokusera på är snarare om texten utmärker sig eller inte (Bergström & Boréus, 329-348). (Essaiasson, m.fl., 2012. 212-214). Allt detta kommer vi att genomföra parallellt, mycket av textanalysen kommer att kunna göras genom att jämföra det med bakgrundsundersökningen.

Något vi även finner intressant att genomföra här är att baka in en klassindelade faktor (om vi finner detta möjligt att göra) i textanalysen, detta för att ytterligare förklara hur partierna profilerar sig själva. (Essaiasson, m.fl., 2012. 137-138).

▲ **Data på kommunal service**

En av de partier vi studerar (Perstorps framtid) hänvisar till existerande mått över näringslivsklimat (Perstorps framtid, 1) och skolkvalité (Perstorps framtid, 1). I och med att vi frågar oss ifall de etablerade partierna har misslyckats med att utföra sina åtaganden så tror vi det är intressant att studera viss data över tid.

Här tänker vi använda oss av relevant statistik vi hittar på kommundatabasen (kolada.se) och SCB. Då detta kan anses vara ett mer kvantitativt angreppssätt i en annars kvalitativ studie finner vi det inte möjligt att utföra kvalitativa datainsamlingar. Av resursskäl finner vi intervjuer över telefon som ett icke praktiskt alternativ. Telefonintervjuer gör det svårare att förmedla en fråga på det sätt som en fysisk intervju gör. Intervjuerna möjliggör även att informanten kan tillgå externa källor för att besvara frågorna utan vår vetskap. Därför finner vi ett kvantitativt tillvägagångssätt som det enda rimliga sättet. Därför kommer datainsamlingens syfte vara att agera som ett komplement till de befintliga analyserna vi kommer genomföra för att pröva vår teori. (Essaiasson, m.fl., 2012. 251-277)

Det vi istället kommer att fokusera vår analys på är en statistisk analys där vi studerar informationen som ges av Statistiska Centralbyrån. Då vi kommer att fokusera på undersökningar som är mer åt det kvalitativa hållet än det kvantitativa kommer våra frågor främst vara envariabelfrågor. Det vi kommer att fokusera på är index för hur nöjda medborgarna är i kommunen, d.v.s olika spridningsindex. Men även variationsbredd och medelavvikelser. Antalet tillfrågade kommer sannolikt att vara ett par tusen personer, därför finner vi det intressant att studera hur frågorna är formulerade. Vi kommer därefter att analysera hur medborgarna kan tänkas ha tolkat frågorna. (Essaiasson, m.fl., 2012. 346-350, 193-196)

Något vi även finner relevant att genomföra är en analys av vad kommunen har valt att använda sig av för svarsalternativ. Är alternativen nominalskaliga, ordinalskaliga eller intervallskaliga? Vi finner det troligt att man får olika svar beroende på om man låter informanten klassificera sig själv, rangordna åsikter eller både och. (Essaiasson, m.fl., 2012. 348-349)

Den nominalskaliga upplever vi tendera till att informatörerna väljer att mer aktivt ta en positiv ställning till de frågor som passar in på den sidan av den klassiska höger-vänsterskalan som informanten tillhör. Den ordinalskaliga finner vi det mer troligt att man väljer att mer fokusera på den givna frågan, utan lika stor hänsyn till åsikter i övriga frågor. Detta då ordinalskaliga frågor inte kräver att personen definierar eller klassificerar sig själv i frågan. Intervallskaliga frågor finner vi mer troliga att påverka den ordinalskaliga delen och bör rimligen klassificeras som en nominalskalig. (Essaiasson, m.fl., 2012. 348-349)

Vi kommer att använda oss av tidskriften Fokus kommunrankning från 2010. Fokus kommunrankning är en sammanställning av de 44 största statliga institutionernas egen statistik över kommunala tjänster i svenska kommuner. Den kommun som har gjort bäst ifrån sig i varje individuell kategori fick högsta poäng, den som gjort sämst ifrån sig fick lägst. Trots att denna rankning är gjord av en kommersiell tidning finner vi den relevant att använda för att alla data kommer direkt av de statliga institutionerna, inte tidskriften själv. Men eftersom det inte ges exakta referenser väljer vi att se kommunrankningen som indikationer på hur kommunen rankas, inte som faktisk statistik. (Fokus.se)

▲ 'Politiska skandaler'

Data över förändringar i det kommunalpolitiska utfallet är ett sätt att hitta potentiella orsaker till att de etablerade partierna tappat stöd. Vi vill även titta på huruvida det skett några stora, uppmärksammade kommunpolitiska skandaler (korruption, nepotism, bråk inom koalitioner) av stor dignitet. Ifall riksmidia skrivit om kommunala angelägenheter tror vi det kan vara värt att studera. I och med tidsbegränsning och att det här bara är något vi vill kontrollera emot så försöker vi reda ut detta genom att kontrollera vad tre av Sveriges största tidningar (DN, SVD och Sydsvenskan) rapporterat om kommunen under perioden 1/1-2007 – valet 2010 (dvs. 19/9-2010).

Även om detta naturligtvis inte är en problemfri metod så tordes den ge oss en överblick över potentiella större politiska skandaler i kommunen.

Här finner vi det lämpligt att ha med både en textanalytisk och en statistisk analys. För det första kommer vi att genomföra en statistisk analys om vi finner lämplig data över invånarnas nöjdhet med politikerna i kommunen. Om vi inte finner relevant statistik över detta kommer vi att endast

genomföra en textanalys över hur media samt de egna politikerna har valt att granska den politiska skandalen i kommunen.

Vi kommer här att fokusera på att studera hur författarna väljer att beskriva problemet. Vi kommer även att se om det framgår någon tydlig bakgrund eller motiv till att skandalen uppstod. Vi kommer inte att fokusera på specifika detaljer i texten som analysenheter, utan textens budskap i allmänhet (Bergström & Boréus, 23-33). Vi finner att en tolkande analys lämpar sig bäst för våra motiv. Vi kommer att undersöka hur författaren presenterar sitt budskap, inte studera specifikt innehåll i texten. Det intressanta är på vilka premisser som slutsatserna gjorda i texten är, samt hur de beskrivs. (Essaiasson, m.fl., 2012. 210-226)

4.0 Resultat

4.1 Bakgrundsinformation om fallen

4.1.1 Perstorps framtid

I den nordvästskånska kommunen Perstorp finner vi ett av de två lokala partier vi studerar nämligen partiet "Perstorps framtid" som kammade hem 24.68% i kommunalvalet 2010 och blev det parti med näst flest platser i Perstorps kommunfullmäktige. Sedan strax efter valet sitter partiet i den styrande majoritetskoalitionen ("femklövern" består av C, M, KD, FP & PF). Av koalitionen partier är Perstorps Framtid störst men partiet innehar inte posten som ordförande i kommunfullmäktige (Perstorp, 1).

Partiet bildades vintern 2009-2010 men dess ordförande (Lars Ottosson) har tidigare varit kommunpolitiskt aktiv i socialdemokraterna i Perstorp. Ordföranden anser sig ha sett organisatoriska brister i socialdemokraternas lokalsektion ("de [red. Anm. SAP i kommunen] lyssnade inte på sina medlemmar" se Lokaltidningen Bjuv, 2010) samt i utförandet av partiets politik ("vi inte fick fram vår politik" se Lokaltidningen Bjuv, 2010).

Det nya partiet profilerar inte sig utifrån någon explicit ideologi varken på deras hemsida eller i deras handlingsprogram. På startsidan på deras hemsida har de formulerat ett stycke som vi genom sin placering nog kan ses som det partiet vill. Detta stycke lyder "Vi är ett lokalt och från centrala organisationer obundet parti som skall lägga allt fokus på att vända den negativa trenden i kommunen till förmån för dess invånare." (Perstorps framtid, 2).

De uttalanden om potentiella koalitionspartners som partiet gjorde strax efter valet förstärker också deras självupplevda profil som pragmatiska och förutsättningslösa (ex. den som bjuder upp till dans lyssnar vi på. Se: Helsingborgs Dagblad, 2010).

Partiet uttalar sig i en lång rad kommunalpolitiska frågor (se 4.2.1) och menar sig inte vara speciellt begränsade av kommunala intäkter när det gäller att genomdriva de reformer partiet anser sig vilja göra. Detta då partiet (vid maktposition) verkar vara inställda på att låna pengar för att finansiera reformer (NorraSkåne.se, 2010).

Valframgången sker på bekostnad av i princip alla partier förutom MP (som ökar från 0.67% till 3.37%) och SD (som ökar från 7.33% till 8%). Både de traditionella högerpartierna och de traditionella vänsterpartierna förlorar liknande procentandelar och det finns alltså goda skäl att anta

att båda blocken förlorar ett liknande antal väljare till Perstorps framtid. För Helsingborgs dagblad förklarar vice ordförande Bo Dahlqvist valframgången med att partiet ger ”raka besked, klara

besked” och att partiet “står för vad vi [red.anm. Partiet/dess representanter] säger” (Helsingborgs dagblad, 2010)

Kommunalt valresultat och mandatfördelning i kommunfullmäktige, 2010 års val (Perstorps kommun) (se. Val.se, 2 & Perstorp, 1)

Förk.	Andel 2010	Andel 2006	Andel +/- # Mandat KFM
S	27,51%	35,70%	-8,19 10
PF	24,68%		24,68 9
M	14,41%	18,95%	-4,54 5
C	10,07%	14,24%	-4,17 3
SD	8,00%	7,33%	0,67 3
V	4,63%	8,98%	-4,35 2
FP	3,68%	4,76%	-1,08 1
MP	3,37%	0,78%	2,59 1
KD	2,19%	4,61%	-2,41 1
SPI	1,39%	4,48%	-3,09 0
ÖVR	0,07%	0,18%	-0,11 0

4.1.2 Knivsta.nu

Genom en kommunindelning år 2003 så bildades Knivsta Kommun igen efter att tidigare varit en del av Uppsala Kommun. Därmed återgick kommunen till den gamla kommungräns som existerade innan sammanslagningen år

1970 med Uppsala Kommun. Partiet bildades redan 2002, innan kommunen blev en självständig kommun vid årsskiftet. Under det första året var partiet, enligt egen utsago, en drivande kraft i att verka för en kommunindelning av Uppsala Kommun. (Knivsta.org)

Partiordförande för partiet är Lennart Lundberg, som har varit ordförande sedan partiet grundades 2002. (Knivsta.org)

Erlingsson beskriver tydligt hur kommunindelningar kan ha demokratiska reformer som orsak.

”Avståndet mellan beslutsfattare och berörda minskas och många kommuninvånare antas komma att ha en personlig kontakt med kommunens politiska företrädare”. Så beskriver Erlingsson hur ett troligt utfall av en

Kommunalt valresultat och mandatfördelning i kommunfullmäktige, 2010 års val (Knivsta kommun) (se. Val.se, 3 & Knivsta, 1)

Förk.	2010	2006	+/- # Mandat KFM
M	30,49%	27,88%	2,61 9
S	19,48%	23,45%	-3,97 6
KNU	15,71%	12,33%	3,38 5
FP	9,78%	10,87%	-1,09 3
C	8,51%	9,34%	-0,83 3
MP	5,20%	4,11%	1,1 2
KD	4,68%	6,48%	-1,8 1
V	3,42%	3,38%	0,04 1
SD	2,64%	1,98%	0,66 1
ÖVR	0,09%	0,18%	-0,09 0

kommandelning med demokratiska reformer som bakgrund sker (Erlingsson, 1998). Argument som kan anses rimliga i debatten om kommunindelningen är till exempel att politiken är för långt ifrån den individuella väljaren. Invånarna anses ha en vilja att ha ett större inflytande över den egna politiken och är därför mer benägna till att engagera sig i lokala frågor än vad väljare som

är nöjda med den rådande situationen.

Slutsatsen som går att dra med denna utgångspunkt är därför att väljarna först och främst har varit missnöjda framför andra motiv, vilket kan härledas direkt till den organisationsteoretiska teorin. Kommunindelningen har därför varit den del av Knivsta.nus mål, men inte det slutgiltiga målet. Det slutgiltiga målet är en demokratisering, kommunindelningen är därför bara ett verktyg i processen för

att nå målet. Knivsta.nu passar därför in i Erlingssons hypotes om kommunindelning som demokratisk reform (Erlingsson,1998/1999).

Det är därför tydligt att fallet Knivsta.nu faktiskt har lyckats med att genomföra partiets ursprungliga mål, vilket kan vara en förklaring till att partiet har en ökande trend i väljarstödet och har överlevt flera val som ett lokalt parti (Kolada.se, 2012).

I och med kommunindelningen ser partiet som sitt yttersta mål att bedriva en demokratiseringsprocess i Knivsta kommun, vilket här innebär direktdemokrati (Knivsta.nu, 1). Partiet sitter idag i en majoritetskoalition med Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Partiet har valt att inte profilera sig som ett höger- eller vänsterparti, utan väljer att ta ställning i varje individuell fråga. Partiets USP är att väljarna ska ha möjligheten att påverka partiets politik direkt via partiets diskussionsforum på internet. Partiet var med och startade ett kommunforum redan 2002 där invånarna i den blivande kommunen skulle ha möjligheten att påverka hur politiken skulle föras i den då blivande kommunen (Knivsta.org, 2012). Knivsta har med det senaste valet 15,7% av rösterna, vilket innebär fem mandat i kommunfullmäktige till partiet (SCB, 2012).

Partiet har blivit anklagade av moderata politiker för att inte förstå hur den politiska processen fungerat, men har trots det gått in i en koalition med partiet efter valet 2010. Erik Weiman, en politiker både i Uppsala län och Knivsta Kommun kritiserar partiet Knivsta.nu. Partiet anklagades för att driva exakt de frågor väljarna bad om, men moderaterna menade att politiker ibland måste kompromissa för att få igenom de frågor som är viktigast. Partiets ställningstagande i varje individuell fråga gör att partiet inte tvingas till att ta tuffa beslut, utan har i varje fråga möjligheten att vara majoriteten till lags enligt Erik Weiman (Erikweiman.blogspot.se).

Partiet driver ett flertal frågor parallellt med varandra, men har blivit anklagade både av oppositionen och partier i den egna koalitionen för att bedriva politik som inte är finansierad. Partiet förespråkar att låna stora summor pengar för att finansiera stora projekt som fritidsgårdar och arenor, enligt Centerpartiet, Socialdemokraterna och Kristdemokraterna (Sigtunabygden.se, 2011). Detta visar på att kommunen är splittrad och inte följer den traditionella partidisciplinen som råder på riksnivå. Även inom partierna råder det konflikter om hur politiken ska föras, då personer inom majoriteten attackerar majoritetens politik öppet i debattartiklar (Sigtunabygden.se, 2011).

Partiet är enligt egen utsago ett parti som lockar väljare från alla partier. Enligt Folkpartiet, som ligger i konflikt med de övriga högerpartierna, har partiet nästan bara tagit väljare som har liberala och konservativa åsikter. Partiet anklagas för att vara ytterligare ett av de partier som följer moderaternas linje, snarare än att följa sin egen väg. (Michael Winninge, 2012)

4.2 Handlingsprogrammen

Att hitta relevant partimaterial som är jämförelsebart kan vara problematiskt i och med att de är högst lokala företeelser. De två partier som vi studerar har presenterat sitt valmaterial på olika sätt men vi ser det egentligen nog mest som en semantisk skillnad. Knivsta.nu:s valbroschyr (Knivsta.nu) påminner formmässigt väldigt mycket om Perstorps Framtids handlingsprogram (Perstorps framtid, 1). Vi ser därför inga problem med att jämföra handlingarna.

4.2.1 Handlingsprogram: Perstorps framtid

Det svar som Lars Ottosson (ordföranden för Perstorps framtid) gav Svenska Dagbladets reporter om varför han lämnade Socialdemokraterna i Perstorp har lite annan vinkel än det svar han gett Lokaltidningen i Bjuv. För Svenska dagbladet förklarade han att ”Visionerna om hur kommunen ska drivas framåt saknades ” (Svenska dagbladet 2010). Skillnaden mellan detta och det svar han gav Lokaltidningen i Bjuv (4.1.1) är att det där rör sig om stelbenta organisationsstrukturer som inte förmår att föra fram det medlemmarna egentligen vill medan det här snarare rör sig om ideologisk kritik eller kanske snarare om avsaknaden av en långsiktig politisk agenda överhuvudtaget.

Att lämna kommunens största parti (se sida 11 – tabellen) och skapa ett nytt parti för att ens gamla parti saknar visioner implicerar dock att man själv besitter dessa visioner vilket följaktligen borde återspeglas i det nya partiets handlingsprogram.

Som påpekat (4.1.1 s.11) så beskriver inte Perstorps framtid sig själva med hjälp av någon ideologisk etikett. Inte heller verkar partiet vilja se sig som ideologiskt bundna till en viss koalition (referens igen). Hur förhåller de sig då till de andra partierna i kommunen rent politiskt och vilka visioner besitter de som de andra partierna inte kan uppbåda.

Att kommunalrådet kommer från ett parti som inte ens fick hälften så många röster som Perstorps Framtid i det senaste kommunalvalet förefaller betydligt mindre underligt efter att ha studerat handlingsprogrammets andra stycke. Efter att ha inlett partiprogrammet med samma stycke som finns på deras webbsidas startsida (”Vi är ett lokalt och från central organisationer obundet parti...” se 4.1.1 s.11) så går partiet nämligen till angrepp på den kommunala administrationen.

För att kunna satsa på ”vård och skola” (Perstorps framtid, 1) så vill partiet minska ”de administrativa kostnaderna”. Vad detta betyder i praktiken är mestadels oklart eftersom det bara ska kunna ske genom två åtgärder. Den första är väldigt ospecifik och handlar om att ”se över den kommunala organisationen” (Perstorps framtid, 1) medan den andra återknyter till kommunalrådsposten. Genom att förklara att de vill ”utvärdera nödvändigheten av att ha ett kommunalråd på heltid.” (Perstorps framtid, 1) markerar de redan att de sannolikt betvivlar nödvändigheten av kommunala heltidspolitiker.

Den vård och skola som de nämner som något som kommunen måste investera i återkommer löpande i handlingsprogrammet. Efter att ha konstaterat behovet av att ”ta Perstorp ur den misär som den nuvarande majoriteten försatt Perstorp i genom grov inkompetens” (Perstorps framtid, 1) så kommer de in på skolfrågan där grundskolan enligt partiet verkligen verkar ha utsatts för denna misär i och med att den är ”en katastrof” (Perstorps framtid, 1) och ”Enligt skolverket [...] bland de sämsta i landet.]”

I och med att de inte mer detaljerat går in på vad de hänvisar till är det svårt att avgöra sanningshalten i påståendet om skolverket. I den serie av ”Öppna jämförelser” som Sveriges Kommuner och Landsting gjort hamnar kommunen är grundskoleresultatet mellan 2007-2009 verkligen inte smickrande för kommunen även om de i rapporten som släpptes 2010 får relativt bra resultat på alla punkter (se tabellbilagorna för 2007-2010 på SKL, 1)

De nämner även behovet av att upprusta bland annat ”skolbyggnader” (Perstorps framtid, 1) eftersom de ”skäms över att visa upp sådant förfall” (Perstorps framtid, 1). Den investering i vård

de också nämnde ska ske genom deras löfte om att ”öka personaltätheten inom äldreomsorgen” och (antagligen genom den ökade personaltätheten) kunna erbjuda de äldre fler aktiviteter.

I övrigt så lyckas partiet lova en rad konkreta (”arbeta för att bygga en ny idrottshall”, arbeta för att ”fritidsgården Oswald skall vara öppen på dagtid”, ”uppföra prisvärda” kommunala bostäder”) som mer generella (göra Perstorp mer ”handikappsvänligt”, ”satsa rejält för att minimera ungdomsarbetslösheten”) löften.

Viss spridning av åsikter återfinns i att de kombinerar förhoppningar om att ”attrahera [...] företagsetablering” och påståenden om hur företagsovänlig Perstorp är (med Svenskt näringsliv som enda källa) med ett förhållande till privatisering av kommunala företag som på många sätt kanske är radikalare än vad socialdemokraterna kan utlova. De säger sig där vilja ”arbeta offensivt för att behålla kommunala verksamheter i Perstorp och inte avlöva kommunen kommunal service” dvs. ett principiellt motstånd mot privatisering av kommunal service.

För att ”sakna visioner” så är dels Socialdemokraterna i Perstorps handlingsprogram mer utförligt och dels mer präglad av ideologiska grundvärderingar (ex behovsstyrd välfärd, tillgänglighet, full sysselsättning etc. (SAP i Perstorp, 1). Förutom att det socialdemokratiska handlingsprogrammet kan sägas vara mer värderingsstyrt och mer sakligt (mindre okvädesord) så är de verkligen förbryllande lika. Företagsetablering blir stimulering av företag, idrottshall blir ”idrottscentrum” osv.

Utöver lite mindre fokus på skolpolitik kan de även sägas ligga ganska nära folkpartiet ifall de ställs mot partier i sin egen allians i och med att den lokalsektionen framstår som kännetecknat av mer mittenpragmatism (vill ex. Återta en privatdriven kommunal service och ägnar sig främst åt att lova satsningar på det offentliga se FP i Perstorp, 1)². Den lokala moderatsektionens framstår dock i likhet med socialdemokraterna som väldigt värderingsstyrt med ett antal genomgående idéer (valfrihet, låg skatt, konkurrensutsättning etc. som genomgående teman se: M i Perstorp, 1)

Det finns dock en skillnad mot i princip alla andra etablerade partier i kommunen som i handlingsprogrammet antingen duckar för frågan om vindkraftsutbyggnad i Perstorp (ex. M i Perstorp, 1 & FP i Perstorp 1 & SAP i Perstorp 1) eller är för en sådan utbyggnad (MP i Perstorp, 1). Perstorps framtid verkar enbart dela sin dröm om att ”bevara de få tysta områdena som finns kvar i Skåne” med ytterlighetspartiet Sverigedemokraterna som syftar till att problematisera och folkomröstningsunderställa ”politiskt korrekt” (SD I Perstorp, 1) energi.

4.2.2 Valbroschyr: Knivsta.nu

I partiets handlingsprogram betonas tydligt vikten av lokal demokrati (Handlingsprogram för Knivsta.nu, 2010). Partiet, grundat 2002, talar i valbroschyren om förbättring i kommunen. Knivsta.nu anser att kommunen fortfarande är i stort behov av en demokratiseringsprocess, vilket ska genomföras med ytterligare fokus på direktdemokrati.

Partiet uttalar sig emot centralisering och framhäver partiets fokus på att enbart vara ett parti i Knivsta Kommun som en av sina största styrkor. Partiet framhäver de egna politikernas

² Centerpartiets webbansvarig lovade för cirka en vecka att skicka oss den via brev men vi har till och med idag (05-20-2012) inte fått deras handlingsprogram.

deltidsengagemang som en styrka. Partiet anser att det är medborgarna själva som ska forma politiken. Medborgarna ska delegera uppgifter till politikern som enbart ska fungera som en verkställande kraft, inte en skapande eller agendasättande.

Partiet Talar om stora satsningar på sociala områden. Skola, fritid och äldreomsorg ska få mer resurser för att kunna bygga upp kvalitén i kommunen på dessa tjänster. Samtidigt så talas det om vikten av valfrihet i de sociala tjänsterna. Det ska bli enklare för Knivstaborna att välja bland olika alternativ bland de sociala tjänsterna. Knivsta.nu profilerar sig tydligt mot barnfamiljer, aktiviteter för ungdomar och barn är delpunkter i samtliga områden i handlingsprogrammet.

När det kommer till kommunikationer anser partiet att Knivsta utgör en attraktiv del av Stockholms kranskommuner. Samtidigt som kommunikationerna anses vara goda krävs det ytterligare utbyggnad för att ”de vuxna i kommunen pendlar till arbetsplatser och skolor utanför kommunen”. Detta är en tydlig indikation på hur partiet väljer att vända sig till barnfamiljer som sin främsta målgrupp. Partiet ser Knivsta som en kommun som ligger på ”ett mycket bra geografiskt läge”, vilket indikerar att man vill att kommunen ska agera först och främst som en kommun man bosätter sig i, inte arbetar i. Valbroschyren saknar helt referenser till arbeten eller företagande, med undantag av delpunkten för en satsning på att skapa arbete för unga.

Partiet vill satsa mycket på sport, kultur nämns inte i broschyren. Ett flertal anläggningar ska rustas upp och en ny anläggning för fritidsaktiviteter ämnas byggas. När det kommer till miljöfrågan vill partiet stoppa byggen som gör att grönområden i kommunen blir lidande. All ny byggnation i kommunen ska göras med miljön i åtanke. Partiet vill att äldrevården ska satsa mer på aktiviteter för de äldre.

När det kommer till demokratifrågan är det tydligt att denna är partiets kärnfråga. Partiet listar de åtgärder de anser sig ha genomfört inom detta område, men är noga med att poängtera att det fortfarande finns mycket arbete kvar att genomföra i kommunen. Partiet vill att kommunens hemsida ska få den roll som partiets egna hemsida nu har. Knivsta Kommuns hemsida fungerar just n som ett verktyg för att förmedla information om beslut till medborgarna. Knivsta.nu vill att förloppet ska vändas i andra riktningen. Hemsidan ska fungera som ett diskussionsforum där invånarna i kommunen ska diskutera fram beslut som politikerna sedan ska utföra.

Vid en analys av handlingsprogrammet är det svårt att definiera partiet på en klassisk höger-vänsterskala. Partiet driver politik som kan anses vara både höger- och vänsterpolitik. Det läggs vikt både på större offentliga tjänster och valfrihet för individen. Demokratiseringsfrågan visat dock tydligt att partiet är starkt emot centralisering.

4.3 Pressrapportering

4.3.1 Om Perstorp

Under den tidsperiod på nästan 4 år som vi studerat finner vi få händelser som väldigt direkt kan kopplas till den kommunala förvaltningen eller de förtroendevalda politikerna i kommunen under perioden. Under tidsperioden fann vi med sökordet ”Perstorp” 55st träffar i DN:s webbsöktjänst. Oftast så rörde de sig om olyckor, trafikrapporter eller personbrott (23st ~42%). Ett antal av träffarna berörde främst industrikoncernen med samma namn som kommunen (6st dvs ~11%).

När det mer specifikt rörde kommunen i allmänhet var den vanligaste kategorin att tidningen rapporterat om kommunstatistik (ofta producerad av myndigheter och organisationer) och dylikt där kommunen ställdes i förhållande till andra kommuner (11 st dvs 20%) och där resultaten kommunen får i dessa uppräknings oftast inte är speciellt smickrande (ex. Dagens nyheter, 2008 & Dagens Nyheter, 2009 & Dagens Nyheter, 2009, 2)

Under tidsperioden finner vi två kommunala frågor som behandlas mer ingående en kommunpolitisk fråga respektive kommunens offentliga förvaltning. Det gäller dels ett lokalt beslut om fyra dagars skolvecka för elever i årskurs ett som fattades i kommunfullmäktige våren 2009 och som möttes av hård kritik från skolinspektionen och lärarfacket och uppmärksamhet i alla medier vi här undersökte.

Kommunen försökte här utnyttja kryphål i lagstiftningen som främst verkar avsedda för elever i "extrem glesbygd" (se Sydsvenska Dagbladet, 2009 & Dnr 41-2009:1839). Enligt Sydsvenskan sattes reformen dessutom i handling när skolterminen började (Sydsvenska Dagbladet, 2009).

Även om kommunen motiverade det hela med pedagogiska skäl förnekade den inte att det fanns ekonomiska skäl till reformen. Den dåvarande chefen för kommunens barn- och ungdomsförvaltningen har kommenterat reformen med att "Vi är Skånes minsta kommun, med bara 7 000 invånare. Vi måste vända på alla stenar nu" (Svenska Dagbladet, 2009, 2). Även om det inte är detta Perstorps Framtid syftar på när de förklarar att "Grundskolan i Perstorp är en katastrof" i och med att de refererar till att hur skolverket värderat kommunens grundskolor i förhållande till andra så är detta ändå något som potentiellt kan förstärka bilder hos väljare om hur prioriterad grundskolan är.

Den andra 'skandalen' ägde rum flera år tidigare (2000-2003) och gällde en anställd socialsekreterare som försnillade ca 8 miljoner kronor av kommunen. Det hela gavs återigen uppmärksamhet när en rättsprocess mellan kommunen och försäkringsbolaget Trygg Hansa satte igång på allvar. Det hela avslutades i HD våren 2010 till kommunens fördel (NorraSkåne.se, 2010, 2).

4.3.2 Om Knivsta

I fallet Knivsta är det ingen direkt skandal som har uppstått. Den mindre rasismskandal uppstod under 2010 (SvD, 2012). Men utöver denna finns det inget som kan klassificeras vara en skandal. Skandalen berörde endast Sverigedemokraterna, inga andra partier var inblandade i skandalen. I fallet Knivsta är det därför inte en skandal som ligger till grund för det stöd partiet Knivsta.nu har i kommunen. Kommunens stora problem verkar snarare vara samarbetet mellan de olika parterna. Partierna har inte kunnat enats, vilket har skapat ett missnöje bland väljarna över de etablerade partierna (Uppsala Nya Tidning, 2012).

Knivstaborna har snarare varit missnöjda med att inte kunna påverka hur politiken i kommunen förs. Ett exempel på detta var en debatt i kommunen under våren 2012 (Sigtunabygden, 2012). Debatten behandlar huruvida det lokala partistödet ska höjas eller inte för partierna som är representerade i kommunfullmäktige. Förslaget som ligger under behandling är att det ska höjas, eftersom Knivsta kommun ligger långt under snittet.

Då frågan inte är löst står det i skrivande stund fortfarande oklart huruvida respektive parti slutgiltigen valde att lägga sin röst. Knivsta.nu menar att medborgarna ska avgöra i frågan och hävdar att medborgarna med största sannolikhet skulle rösta mot del lagda förslaget. ”Frågar vi medborgarna tycker de antagligen annorlunda” säger partiordförande för partiet Knivsta.nu, Lennart Lundberg. (Sigtunabygden, 2012).

Denna artikel fokuserar majoriteten av texten på att framhäva det negativa med att låta partistödet höjas, vilket gör att Knivsta.nu har en extern källa som visar på att det råder ett allmänt missnöje med ett höjt partistöd. Detta ger stöd för att den organisationsteoretiska teorin stämmer med att det ligger ett missnöje med hur politiken styrs i kommunen från medborgarnas sida. Knivsta.nu

Folkpartiets samarbetssvårigheter är en möjlig förklaring till det rådande missnöjet bland väljarna. Inför kommunindelningen som skedde 2003 hade det lokala folkpartiet svårt att enas kring en gemensam politik för den nya kommunen. Detta resulterade i att Knivsta fick två lokala folkpartistiska organisationer. Därmed har det skapat en bild av att de etablerade partierna har svårt att samarbeta. (Knivstabygden.se, 2012). Misslyckandet har med största sannolikhet ytterligare förstärkt missnöjet med de etablerade partierna som här visar upp att man inte kan samarbeta inom den egna partigränsen.

Partiet porträtteras ofta med ord som direkt demokrati och självbestämmande. Dessa är ord som kan anses ha en positiv effekt på hur partiet uppfattas av invånarna i Knivsta, vilket i sin tur kan vara en bidragande orsak till att partiet upplever ett fortsatt stöd i antalet röster. En analys av vanligt förekommande ord visar att partiet ofta benämns i samband med ord som är av övervägande positiv börd. Detta är sannolikt även en viktig del i att ge partiet legitimitet i att föra politik mot det invånarna är missnöjda med i kommunen.

4.4 Kommundata

När det kommer till tidskriften Fokus kommunrankning visar den att Knivsta hamnar på plats 20/290 och Perstorps kommun på plats 279/290. Detta visar att kvalitén på de kommunala tjänsterna sannolikt inte är den avgörande faktorn. Detta ger stöd för den organisationsteoretiska teorin om missnöje med den förda politiken som rimlig förklaring. Eftersom kommunerna har samma väljarbeteende men väldigt olika förutsättningar är det därför inte troligt att väljarna röstar efter kvalitén på de kommunala tjänsterna. (Fokus.se)

5.0. Diskussion

Det framgår tydligt att det redan innan kommunindelningen fanns ett missnöje med den lokala politiken i det som senare skulle bli Knivsta Kommun. Engagerade invånare engagerade sig på sociala nätforum för att diskutera möjligheterna för invånarna att påverka politiken på ett mer direkt sätt. Det Knivsta.nu har lyckats genomföra är att samla de röster som vänt sig kritiska mot de etablerade partierna och lyckats behålla personerna i en debatt genom att erbjuda en plattform för diskussion. Därmed har diskussionen kunnat fortsätta föras när en specifik fråga har nått en lösning och invånarna i kommunen har därmed enkelt kunnat samlas på nytt för att föra nästa diskussion. Vi har funnit att missnöjet med demokratifrågan är kärnan i det som kom till att bli partiet Knivsta.nu.

Partiets förmåga att engagera personer för att driva en av kärnfrågorna i kommunen har gjort att partiet är ett av de lokala missnöjespartier med högst stöd bland svenska kommuner. Vi fann även att de övriga partierna misslyckades med att driva frågan om direktdemokrati. Partiets förmåga att beskriva sig själva (och bli beskrivna) med ord som direktdemokrati har sannolikt varit en betydande del i partiets

Kommundelningen var inte partiets mål, målet är enligt partiet inte uppnått helt och hållet. Därför tjänar partiet fortfarande ett syfte i den lokala politiken i Knivsta Kommun. Partiets fortsatta starka väljarstöd flera val efter kommunindelningen indikerar att de övriga partierna inte har lyckats föra fram en politik i linje med den Knivsta.nu för. Partiet passar därför mycket bra in i Lawson och Merkl's organisationsteoretiska perspektiv på varför mindre partier lyckas ta sig in i parlament. Det är tydligt att det är just ett misslyckande från de övriga partiernas sida som har gjort att partiet lyckats i den lokala politiken.

I processen att analysera partiet efter de tre indikatorerna framgår det tydligt att partiet "äger" diskussionen kring ett flertal frågor likt de etablerade partierna på riksnivå. Utefter flera argumentationsanalyser av texter publicerade både av partierna i kommunen och oberoende journalister går det att finna en tydlig röd tråd i partierna. När demokratifrågan diskuteras i media nämns i nästan samtliga fall av de analyserade texterna partiet Knivsta.nu. Även om partiet både hyllas och kritiserar nämns partiets namn ofta i samband med begreppet, vilket i sin tur gör att partiet binds till debatten på ett sätt de andra partierna i kommunen inte gör.

När vi studerade partiets egna profilering, samt den profilering som gjorts av media, fann vi att båda sidor talade väl om direktdemokrati. Partiet byggde alltså både sin egen bild med denna idé och porträtterar sig själva i media på detta sättet. Ett övrigt bidragande orsak är att folkpartiet inte har lyckats ena sig med de övriga högerpartierna. Detta har skapat en situation där de övriga partierna är beroende av att samarbeta med Knivsta.nu, vilket gör att partiet faktiskt får igenom sin politik. Folkpartiets interna misslyckande till att enas gynnar därför Knivsta.nu.

När det kommer till politiska skandaler visade det sig att det inte var en skandal som var orsaken. Med indikatorns kriterier kunde slutsatsen att en skandal skett i kommunen som hade inverkan på Knivsta.nu inte dras. Ett misslyckande att enas hos de borgerliga partierna, då specifikt folkpartiet, möjliggjorde det för Knivsta.nu att delta i den styrande koalitionen. Sannolikt har även detta varit en betydande del i att etablera partiet som en spelare i kommunen likt de tidigare etablerade partierna.

Perstorps framtid kallar sig indirekt visionära genom att betona andra partiers brist på visioner men varken i handlingsprogrammet eller i intervjuer med partimedlemmar förmår de riktigt precisera på vilket sätt de är detta. Den enda riktigt originella politiska ställningstagande (i förhållande till de andra partierna) är Perstorps framtids vindkraftsmotstånd.

Vi har inte funnit något som indikerar att partiet i realiteten skulle vara ett enfrågeparti eller ett parti vars väljarstöd går att härleda till en specifik fråga men med tanke på att det är en fråga där de tar ett originellt ställningstagande och en fråga som kan tänkas vara en typisk NIMBY-fråga går det aldrig helt att utesluta att det skulle vara en starkt bidragande faktor till deras valtriumfer.

I och med att det inte getts uppmärksamhet av partirepresentanter i de tidningsartiklar vi studerat och att det inte är en fråga där speciellt många andra partier känt sig nödgade att uttala sig för eller emot i sina egna partiprogram så finner vi samtidigt inget som tyder på att frågan skulle vara en av de mest framträdande i kommunpolitiken.

Med tanke på att partiet betonar sin autonomi från partierna ("Vi är ett lokalt och från centrala organisationer obundet parti som skall lägga allt fokus på att vända den negativa trenden i kommunen till förmån för dess invånare.") och att de snarare talar om trender, dålig skötsel av kommunala institutioner och att de är ett parti som håller vad de lovar anser vi att det finns goda skäl att anta att partiet lever av de etablerade partiernas misslyckande att tillfredsställa kommuninvånarnas intresse och att rycka upp kommunens ställning då den i de rankingar och jämförelser vi visat presterar förhållandevis dåligt.

5.1 Vidare studier

Vid studier av lämpliga tillvägagångssätt fann vi att en mer direkt undersökning lämpar sig för fortsatta studier av kommunala partier. Exempelvis direkta samtalsintervjuer är en lämplig metod för att skapa ett mer djupgående svar på frågeställningen. Detta skulle innebära att mer specifika frågor skulle kunna besvaras från förstahandskällor istället för tredjehandskällor, vilket denna undersökning enbart har kunnat utgå ifrån. Samtalsintervjuer finner vi både kan göras kvalitativa och kvantitativa. De kvalitativa lämpar sig bäst för att registrera mer specifika åsikter och möjligen oväntade svar som mer kvantitativa insamlingsmetoder inte gör.

Denna undersökning är helt riktad mot kvantitativa undersökningar, vilket gör att de möjligen oväntade förklaringarna uteblir ur undersökningen. En kvantitativ intervju möjliggör att göra intervjuer där egen data skapas. Då finns möjligheten att ge ett antal egenutformade frågor, vilka i sin tur kan föras in i ett datamatrix för vidare analys. Just specifika svar på anledningar till sympatier för ett specifikt kommunalt parti är något som inte har funnits att tillgå i denna undersökning. Det finnes därför lämpligt att addera detta till vidare forskning kring kommunala partier, därav anledningen till intervjuer som en lämplig metod för vidare studier inom området.

En vidare studie av åsikter hos invånarna i de båda kommunerna gällande inställningen hos medborgarna finner vi även vara av intresse. Detta för att ytterligare kunna studera både partiets egen förklaring till valframgångarna i kommunen och väljarnas motivering till stöd eller icke stöd till partiet. Efter efterforskningar fann vi att det inte fanns ett lämpligt övergripande index för att studera anledningar till sympatisering för ett visst parti på en kommunal nivå. Fokus kommunranking gick inte in på specifika intervjuer, utan listar bara data för till exempel antal lärare per elev. Även en jämförelse mellan medias porträttering och de faktiska inställningarna hos medborgarna kan vara av intresse för att ytterligare förklara vad de bakomliggande orsakerna till sympatisering hos ett specifikt parti baseras på.

6.0 Appendix

6.1 Tabell med blandad data, har använts som underlag för val av fall.

7.0 Referenser

Internetkällor

Område	Misn.par%	VLDT%	Röstber#	Mediannetto	Arbetslöshet	%-utan	Medelålder
Åsele	34,34	80.53	2496	156 323	11,9	89,5	47,8
Malå	29,31	81.99	2621	176 559	7,7	91,9	45
Nykvarn	26,07	85.38	6773	234 295	4,0	85,0	38
Perstorp	24,68	75.54	5502	164 805	8,1	88,0	42,2
Hällefors	24,12	79.86	5874	161 913	11,5	91,1	46,3
Dorotea	22,6	79.62	2360	163 799	8,6	91,3	47,8
Eda	21,39	66.99	6998	156 306	9,2	86,4	45
Herrljunga	20,04	83.09%	7404	179 599	7,0	88,5	42,9
Hyllte	18,87	78.11%	7973	186 179	6,2	88,9	42,5
Alvesta	18,75	80.61	14650	185 459	7,9	87,8	42,5
Bollnäs	17,85	78.71	21150	173 585	11,2	88,2	44,5
Valdemarsvi	17,76	83.31	6400	168 195	7,8	90,0	46,7
Jokkmokk	16,96	80.28	4296	167 201	10,1	88,4	46,3
Båstad	16,09	83.18	11744	187 006	5,4	80,0	46,8
Knivsta	15,71	86.87	10494	231 980	3,5	74,0	36,4
Åre	15,31	81.19	8061	177 984	5,7	85,4	40,7
Säffle	15,05	79.44	12609	167 066	10,1	88,6	45,2
Kiruna	14,33	80.48	18266	206 780	6,1	88,0	42,2

SKL, 1 = SKL:s officiella hemsida, ”Öppna jämförelser - grundskola” [Elektronisk] Tillgänglig: http://www.skl.se/vi_arbetar_med/oppnajokforelser/oppnajokforelser_grundskola . Hämtdatum: 2012-05-19

SAP i Perstorp, 1 = Socialdemokraternas officiella hemsida, ”Handlingsprogram 2011-2014” (under ”Socialdemokraterna i Perstorp”) [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.socialdemokraterna.se/Webben-for-alla/Arbetarekommuner/Perstorp/Var-politik/> Hämtdatum: 2012-05-19

FP i Perstorp, 1 = Folkpartiets officiella hemsida, ”Valprogram för kommunfullmäktigeval 2010 i Perstorp” [Elektronisk] Tillgänglig: http://www.folkpartiet.se/ImageVault/Images/id_13821/scope_0/ImageVaultHandler.aspx Hämtdatum: 2012-05-19

M i Perstorp, 1 = Moderaterna i Skånes officiella hemsida, ”Handlingsprogram för Moderaterna i Perstorp 2010-2014 ” (under: ”Vår politik – Moderaterna i Perstorp”) [Elektronisk] Tillgänglig: http://www.skanemoderaterna.se/s/var_politik&mid=24 Hämtdatum: 2012-05-19

MP i Perstorp, 1 = Miljöpartiets officiella hemsida, ”Handlingsprogram 2010-2014 ” (under: ”Partiet/lokalt/kommuner/perstorp”) [Elektronisk] Tillgänglig: http://www.mp.se/templates/Mct_177.aspx?number=186272 Hämtdatum: 2012-05-19

SD i Perstorp, 1 = Sverigedemokraternas officiella hemsida, ”Motion angående kommunal folkomröstning om vindkraftsetablering” [Elektronisk] Tillgänglig: <https://perstorp.sverigedemokraterna.se/2011/07/15/motion-angaende-kommunal-folkomrostning-om-vindkraftsetablering/> Hämtdatum: 2012-05-19

Val.se, 1 = Valmyndighetens hemsida, ”Val till kommunfullmäktige” (under ”Valresultat 2010 års val” - ”Det slutliga valresultatet”) [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/K/rike/index.html> . Hämtdatum: 2012-05-19

Perstorps framtid, 1 = Partiets officiella hemsida, "Handlingsprogram" (under "VAD VILL PERSTORPS FRAMTID") [Elektronisk] Tillgänglig: http://www.perstorpsframtid.se/filearea_16.html .
Hämtdatum: 2012-05-19

Perstorps framtid, 2 = Partiets officiella hemsida, "Startsida" [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.perstorpsframtid.se/> . Hämtdatum: 2012-05-20

Perstorp, 1 = Kommunens officiella hemsida, "Kommunfullmäktige (KF)" [Elektronisk]
Tillgänglig: <http://www.perstorp.se/kommunfullmaktige.html>. Hämtdatum: 2012-05-19

Val.se, 2 = Valmyndighetens hemsida, "Val till kommunfullmäktige i Perstorp" (under "Valresultat 2010 års val" - "Det slutliga valresultatet") [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/K/kommun/12/75/index.html>. Hämtdatum: 2012-05-19

Val.se, 3 = Valmyndighetens hemsida, "Val till kommunfullmäktige i Knivsta" (under "Valresultat 2010 års val" - "Det slutliga valresultatet") [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/K/kommun/03/30/index.html> . Hämtdatum: 2012-05-19

Knivsta.nu = Knivsta.nus hemsida, Om Knivsta.nu. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.knivsta.nu/page/om-knivsta-nu-1>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Erikweiman.blogspot.se = Erik Weiman, Moderat i Uppsala län och Knivsta Kommun.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://erikweiman.blogspot.se/2005/11/knivstanu-och-demokratin.html>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Michael Winnige = Folkpartiet, "Knivsta.nu bekänner färg". [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.folkpartiet.se/Folkpartiet-nara-dig/Uppsala-lan/Kommuner/Knivsta/knivstaliberalerna/Aktuellt/knivstanu-bekanner-farg/>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Knivsta.org = Debattforum för Knivsta Kommun, Om Knivsta.org. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://knivsta.org/page/om-knivsta-org>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Handlingsprogram för Perstorps Framtid = Handlingsprogram, 2010. [Elektronisk] Tillgänglig: http://www.perstorpsframtid.se/filearea_16.html. Hämtdatum: 2012-05-03.

Handlingsprogram för Knivsta.nu = Handlingsprogram, 2012. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.knivsta.nu/page/om-knivsta-nu-1>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Val.se = Valmyndighetens hemsida, 2012. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/K/kommun/12/75/index.html>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Perstorps Framtid = Partiet Perstorps Framtids Hemsida, 2012. [Elektronisk] Tillgänglig http://www.perstorpsframtid.se/filearea_16.html. Hämtdatum: 2012-05-03.

Perstorps kommunfullmäktige = Perstorps officiella hemsida, 2012. [Elektronisk] Tillgänglig <http://www.perstorp.se/kommunfullmaktige.html> Hämtdatum: 2012-05-03.

Fokus = Tidskriften Fokus, 2010. [Elektronisk] Tillgänglig <http://www.fokus.se/2011/05/sa-gick-det-for-din-kommun/> Hämtdatum: 2012-05-20.

Tidningar

Svenska dagbladet, 2009. "Utbrytare bildar nya lokala partier". Nyhetsartikel 2009-12-18.
[Elektronisk] Tillgänglig: http://www.svd.se/nyheter/inrikes/utbrytare-bildar-nya-lokala-partier_3965351.svd. Hämtdatum: 2012-05-20

Helsingborgs Dagblad, 2010. "Perstorps framtid blir vågmästare". Nyhetsartikel 2010-09-19.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://hd.se/perstorp/2010/09/19/perstorps-framtid-blir-vagmastare/>. Hämtdatum: 2012-05-19

NorraSkåne.se, 2010 = "Perstorps framtid njuter av framgången". Nyhetsartikel 2010-09-20
[Elektronisk] Tillgänglig: http://www.nsk.se/article/20100920/PERSTORP/709209835/1134/perstorp/*/perstorps-framtid-njuter-av-framgangen. Hämtdatum: 2012-05-19

Lokaltidningen Bjuv, 2010 = "Perstorps framtid blir vågmästare". Nyhetsartikel 2010-08-27.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://bjuv.lokaltidningen.se/perstorps-framtid-blir-vaagm%C3%A4stare-/20100927/artikler/709279999/>. Hämtdatum: 2012-05-19

Sigtunabygden, 2011. "Knivsta.nu lurar väljarna". Debattartikel. 2011-10-24. [Elektronisk]
Tillgänglig: <http://www.sigtunabygden.se/sigtunabygden/insandare/knivsta-nu-lurar-valjarna-1504582.aspx>.
Hämtdatum: 2012-05-03.

Helsingborg Dagblad, 2011. "Perstorps Framtid blir vågmästare". Debattartikel. 2009-11-07. <http://hd.se/perstorp/2009/11/07/nytt-parti-staeller-upp-i/> ,. Hämtdatum: 2012-05-03.

Sigtunabygden, 2012. "Politiker Vill Höja Partistöd". Nyhetsartikel. 2012-05-14. [Elektronisk]
Tillgänglig: <http://www.knivstabygden.se/sigtunabygden/knivsta/politiker-vill-hoja-partistod-901943.aspx> Hämtdatum: 2012-05-14.

Svenska Dagbladet, 2012. "SD Politiker Kan Uteslutas". Nyhetsartikel. 2012-05-14. [Elektronisk]
Tillgänglig: http://www.svd.se/nyheter/inrikes/sd-politiker-kan-uteslutas_5909139.svd Hämtdatum: 2012-05-14.

Knivstabygden, 2012. "Låst läge inom Folkpartiet". Nyhetsartikel. 2012-05-14. [Elektronisk]
Tillgänglig: <http://www.knivstabygden.se/sigtunabygden/knivsta/last-lage-inom-folkpartiet-1726227.aspx>
Hämtdatum: 2012-05-14.

Uppsala Nya Tidning, 2012. "Folkpartiet går i opposition". Nyhetsartikel. 2012-05-14.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.unt.se/knivsta/folkpartiet-gar-i-opposition-1710773.aspx> Hämtdatum: 2012-05-14.

Dagens Nyheter, 2008. "kvinnors inkomstökning större än mäns". Nyhetsartikel. 2008-01-24.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.dn.se/ekonomi/kvinnors-inkomstokning-storre-an-mans> Hämtdatum: 2012-05-20.

Dagens Nyheter, 2009. "Så mycket steg inkomsterna". Nyhetsartikel. 2009-09-29. [Elektronisk]
Tillgänglig: <http://www.dn.se/ekonomi/sa-mycket-steg-inkomsterna> Hämtdatum: 2012-05-20.

Dagens Nyheter, 2009, 2. "Stora skillnader i antal räddningsinsatser". Nyhetsartikel. 2009-05-28.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.dn.se/nyheter/sverige/stora-skillnader-i-antal-raddningsinsatser>
Hämtdatum: 2012-05-20.

Sydsvenska dagbladet 2009. "Perstorp sparar in på skoldagarna". Nyhetsartikel. 2009-08-29.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/sverige/perstorp-sparar-in-pa-skoldagarna/> Hämtdatum:
2012-05-20.

Svenska Dagbladet 2009, 2. "Perstorp klubbar kortvecka för ettor". Nyhetsartikel. 2009-04-29.
[Elektronisk] Tillgänglig: http://www.svd.se/nyheter/inrikes/perstorp-klubbar-kortvecka-for-ettor_2815449.svd
Hämtdatum: 2012-05-21

NorraSkåne.se 2010, 2. "Perstorps kommun får svindelmiljoner". Nyhetsartikel. 2010-03-17.
[Elektronisk] Tillgänglig: http://www.nsk.se/article/20100317/PERSTORP/703179721/0/sport/*/perstorps-kommun-far-svindelmiljoner Hämtdatum: 2012-05-21

Offentliga rapporter

Dnr 41-2009:1839. "Skolsituationen för elever i Perstorps kommun". Skolinspektionen.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.skolinspektionen.se/Documents/Beslut/Perstorp.pdf>
Hämtdatum: 2012-05-20

Sveriges kommuner och landsting, 2011. "310 val - 2010 år kommun- och landstingsval" [Elektronisk] Tillgänglig: http://brs.skl.se/brsbibl/kata_documents/doc39936_1.pdf
Hämtdatum: 2012-05-20

Databaser

Kolada.org = Statistiska Centralbyråns Kommundatabas, 2012. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.kolada.se/index.php?page=workspace/nt>. Hämtdatum: 2012-05-03.

SCB = Statistiska Centralbyråns Statistikdatabas, 2012. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.ssd.scb.se/databaser/makro/start.asp>. Hämtdatum: 2012-05-03.

Böcker

Lawson, Kay & Peter H. Merkl, 1998. *When Parties Fail - Emerging Alternative Organizations*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

Wörlund, Ingemar, 2008. *Local Parties In Sweden*. Wiesbaden, Deutschland, Vs Verlag für Sozialwissenschaften.

Esaiasson, Peter, Micael Gilljam, Henrik Oscarsson, Lena Wängnerud, 2012. *Metodpraktikan - Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Elanders Sverige AB, Vällingby.

Bergström, Göran, Kristina Boréus (red), 2005. *Textens mening oc makt - metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur AB, Lund.

Avhandlingar

Erlingsson, Gissur Ó, 1998/1999. *Kommundelningar, De rikas uttåg från det gemensamma eller demokratins räddning?* Lund: Statsvetenskapliga Institutionen, Lunds Universitet.

Erlingsson, Gissur Ó, 2005. Varför bildas nya partier? Om Kollektivt handlande och partientreprenörer Lund: Statsvetenskaplig Institutionen, Lunds Universitet.